

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za III kvartal 2019, godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za III kvartal 2019. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2019. godine iznosio je 1 630,6 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 531,1 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u III kvartalu 2019. godine iznosila je 4,7%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	III kvartal 2019 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 630,6
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 602,9
Nominalna stopa rasta, %	6,5
Realna stopa rasta, %	4,7

Grafik 1. Realne stope rasta za III kvartal 2019, u %

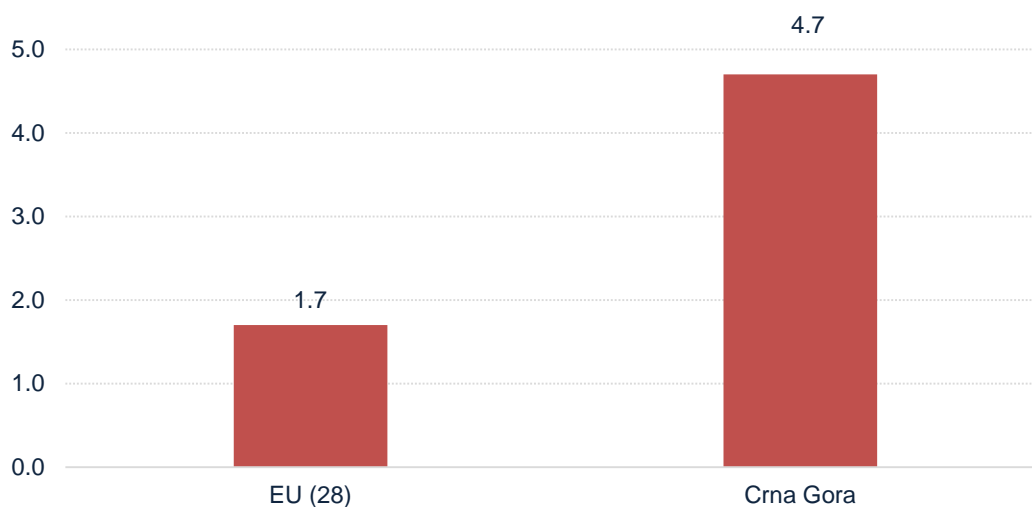

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		III kvartal 2018	III kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 069 893	1 098 012
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	875 595	884 544
T	1.2 Potrošnja države	194 298	213 467
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	327 051	334 175
3	3 Promjene u zalihama	-3 552	18 635
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	137 663	179 752
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	961 262	1 048 247
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	823 599	868 495
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 531 056	1 630 573

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		III kvartal 2018	III kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	69,9	67,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	57,2	54,2
1.2	1.2 Potrošnja države	12,7	13,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	21,4	20,5
3	3 Promjene u zalihama	-0,2	1,1
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	9,0	11,0
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	62,8	64,3
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,8	53,3
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

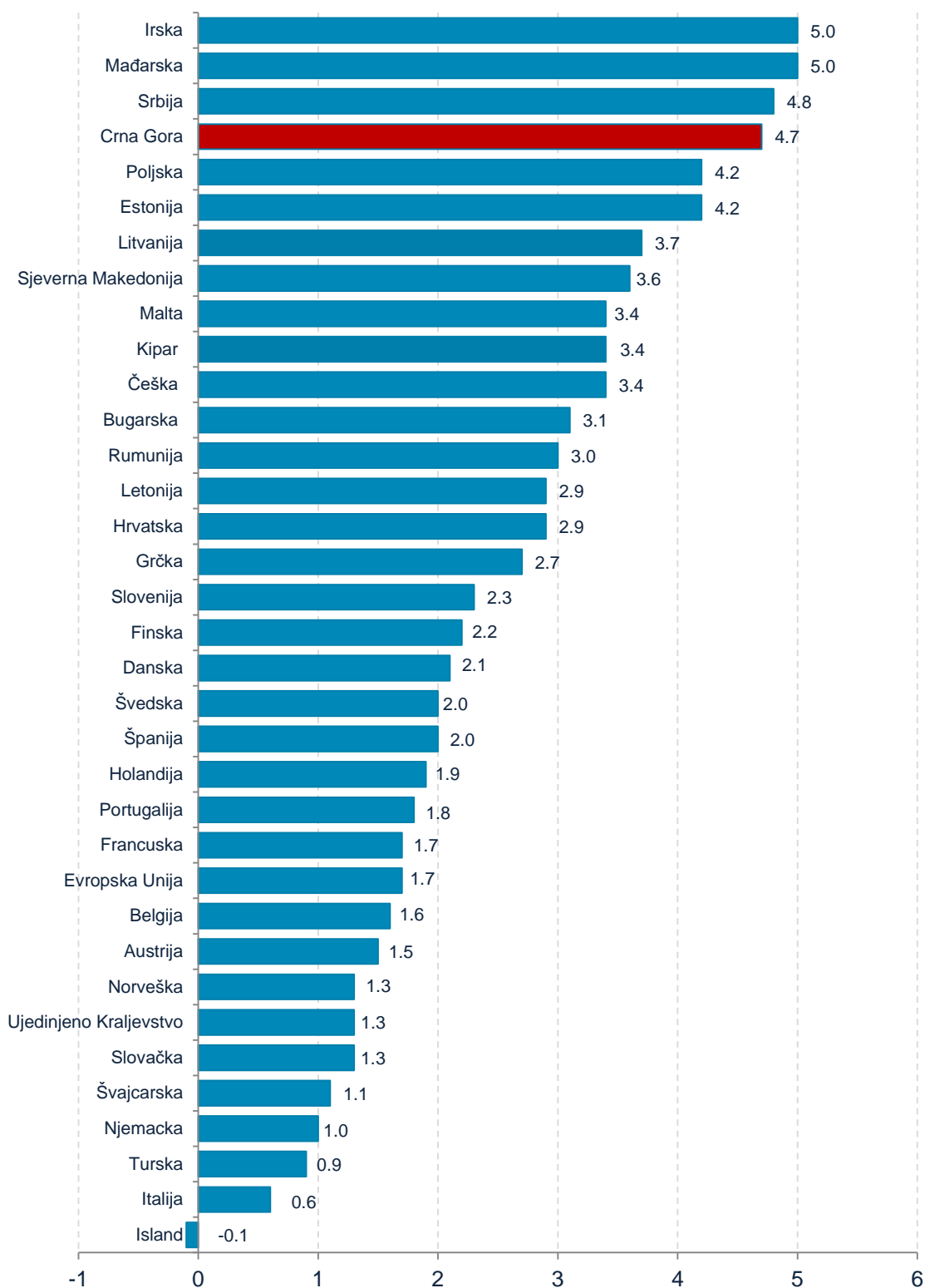
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		III kvartal 2018	III kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 058 823	1 079 723
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	854 758	883 196
1.2	1.2 Potrošnja države	204 065	196 526
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	315 693	331 525
3	3 Promjene u zalihama	15 761	38 989
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	101 337	152 684
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	898 346	1 014 882
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	797 009	862 198
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 491 613	1 602 921

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		III kvartal 2018	III kvartal 2019 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	71,0	67,4
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	57,3	55,1
1.2	1.2 Potrošnja države	13,7	12,3
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	21,2	20,7
3	3 Promjene u zalihama	1,1	2,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	6,8	9,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	60,2	63,3
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,4	53,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za III kvartal 2019

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2., telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax +(382) 20 223-435

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org